

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatis, eorumque
Ministerijs - In septem Tractatus distributus ...

**Puente, Luis de la
Coloniæ Agrippinæ, 1629**

§. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

in se non sentit vires & facultates ad ea seruanda: non reputer se idoneum, qui in huiusmodi occasionem & pericula se coniiciat. Quod si hoc munus ipsum scandalizat: etiam si sit d^r oculus dexter, eruat eum, & pro qua^e expedit enim absque eo in vitam intrare, quam propter illud mortis gehennam. Nec tamen ita timido & abie^cto animo esse debet: ut ipsi nimis timiditas noceat; nec adeo pusillanimis, vt ex celsum adeo ministerium efficiat: sed quod temptationibus oppugnetur. Si enim illis non succumbat, certamen ipsum auget coronam: siquidem non sponte sua illud ingreditur; sed voluntate Dei id munus ei committentis; qui & suo tempore tranquillitatem dabit, saltem cum illud exercet. Thomas坎普里塔尼烏斯 de seipso refert in vita S. Lutgardis, quod grauissimas soleret pati temptationes cum Confessiones auditet; & quod per huius Sanctorum rationes obtinuerit liberationem ab eis per sexdecim annos, temporis quo ipsas Confessiones audiebat: quamvis extra illud tempus non celarent ipsi esse molestæ.

§. I I

SE C V N D A pugna sive conflictus est contra impatientiam: eo quod innumerae sint molestæ, quas adferre solent aliquorum paenitentia ingenia: sed quod valde sint importuni, aut scrupulosi, melancholici, non confidentes, rudes, aut pertinaces, aut duri corde. Quod si huc accedat, quod ipse Confessarius sit ex se Cholericus, aut valde zelosus, aut angusti cordis, aut morosus in iis quæ agit; & quod corpus valdeficiat defatigationem, quæ non solet esse leuis, si diu duret: haec omnia, inquam, simul facilè incitant ad iram, impatientiam, tedium, & ad cordis acediam; vt etiam verbis, & correptionibus aliquod horum indicium deretur, contegendo iram pallio zeli.

QUARE necesse est, Confessarios magna patientia & mansuetudine se munire: vt licet oppugnentur, non tamen succumbant. Et cum ibi debeat alienos errores reparare, & pacificare animas: ne ipsi pacem amittant, ne eorū suum turbent, ne ira sua aliquem scandalizent: vt dum monent & corripiunt, fructum adferant, meminerint eius quod S. Ioannes Baptista dixit de Christo Salvatore nostro: a Ecce agnus Dei: Ecce qui tollit peccata mundi. Nam qui peccata aliorum vult tollere, mitis esse debet, sicut agnus, vt lupos patientia suâ superet. Intelligent: claves, quas habent non esse sibi datas, vt ad cingulum eas appendant; sed vt b^r super humerum eas portent, vt dixit Isaia de ipso Salvatore: sunt enim graves, & indigent robustis humeris, patientia & mansuetudine munitis: vt onera gestent eis annexa. Meminetint etiam Pastorem, qui c^r per ditameum querebat, cum caminuerit, non eam paculo percussisse, quasi contra eam indignabundum ob laborem ei querenda impensum; sed gaudemus,

d Matth. 5.
29.

Lib. 2. c. 23.
Suri. 16. Iu-
ly.

a Iean. 1. 26

b Isaias 32.
22.

c Luc. 15. 5

quod

quod inuenisset, *imposuisse in humeros suos*: vt intelligeremus: quod onera d *peccatorum* sint patienter ferenda: de quibus dixit Dauid, quod *supradictum nostrum sibi cent*: quia oportet nos illorum peccata & excessus tolerare cū magna patientia; eosq; exhortari, & (vt ait Apost.) *e increpare in omni patientia*. Et vt Psalmista: *esse f bene Patientes*, vt eis dicamus, quod expediat, ita vt monita nostra sint illis utilia. Ad eandem patientiam spectat tranquillitas & conueniens mora pro iudicio ferendo, ita vt sufficiens tempus ei tribuatur; nec festinetur nimium, vt citò se expediatur; nec ipsos pœnitentes vrgeat nimius, vt se expediant: quia id valde omnibus nocet. Nā patientes turbantur, & anguntur; cum ita coguntur festinare; & aliqua omittunt, quæ dicere cogitauerat: & inde oriuntur scrupuli; nec manet pacati; nec satis attendunt ad sensum & dolorem, quem habere deberent: vt sic se expediant, & Confessario festinanti non sint molesti. Et ipse Cōfessarius cū tanta festinatione multa confundit, & præterit: quæ deberet interrogare, docere, aut monere. Nec aduertit, quamvis multi expectent, melius esse (vt ait Gerson) paucas confessiones audire bene, quam multas male. Nec multitudo negotiorum debet iudicis tranquillitatem turbare: vt imitetur supremum gubernatorem, de quo dicitur, quod cū haec innumera ordinanda ac disponenda: *g cum tranquillitate ramen iudicat, & cum magna reverentia disponit nos*. cū enim sit absolutus creaturam suarum Dominus: *cum magna reverentia eas tractare* dicitur, quod cū eis compatiatur; & ita earum propensionibus se accommodet: vt sua opera facere permittat. Et cū idem Dominus accederet ad excipiendo Confessionem Adami, & Euæ, ait Scriptura quod venerit h *deambulans*, & audiuit quidquid illi dicere voluerunt. Et cum Iudæi adduxerunt ad Christum mulierem deprehensam in adulterio, vt sententiam contra illam ferret: etiam si illi, vt eam citò ferret vrgenter: ipse tamen tardius prægrediebatur, nec in re tam graui voluit festinare. Debet itaque Confessarius adeò alienus esse ab vrgendo Pœnitente, vt se expediatur; vt potius, quando ipse pœnitens festinaret, vt se expediret: debet cum illo ita agere, vt opus suum tardius & perfectius perficiat.

TERTIUM certamen, siue conflictus est superbiae contra humilitatem: quia superbia vbique se insinuat, & inferit. Et cū aliorum peccata recentur, solet duos detestandos affectus producere: contemptus scilicet in corde contra ipsum pœnitentem; aut inanis gloria de scipio, quod non in talia inciderit, sicut k *Phariseus*, qui contemptit *Publicanum* quasi magnum peccatorem, scipsum vero laudavit & iactauit, quasi nō esset illi similis. Ad hæc certamina mutat se bonus Cōfessarius virtute humilitatis: cogitans, quodcumque peccatum aliquis hoc-

d Psal. 128.3

e z. Timot.

4.2.

f Psal. 91.15

p 2. Tit. de

arte audi-

dē Confessi-

ones Confi-

derct. 5.

g Sapient.

12.18.

h Genes 3.8.

i Ioann. 8.6.

3

k. Luci 8.11.

mo faciat, posse alterum facere; & quæcunque ipse peccata audit, posse
ipsi euenire: si Deus ipsum deseruerit: & forte adeo infeliciter, vt ea
satis agnoscat, nec confiteatur quemadmodum pœnitens, quem ad suis
pedes habet: ex cuius humilitate in suis manifestandis, debet potius
ipse Confessarius pudore suffundi: nam pœnitens ob suam humilitatem
potius est magnifici faciendus, quam quod in ea peccata incidenter, conser-
vendus; adeo est insignis virtutis seipsum vincere in suis culpis mani-
festandis, vt suo loco diximus. Et in huiusmodi occurrentibus casibus
uocet sibi in memoriam illud Apostoli: *I qui se existimat stare, videat ne
dat; & qui sedet in Tribunal iudicandi, iudex, attendat: si superbia, pœ-
nitentia ruinam fore maiorem: nec certum esse, quod ab ea resurget,*

*Tom. I.
Trad. 3. c. 5.*

*1. Cor. fo.
12.*

4

in Rom. 12. 3

1. 1. Cor. 5. 12

5

*ALIVS est conflitus curiositat: vt si velit Confessarius plurimè
quam sit opus ad finem absolutionis: vt si querat à pœnitente nomine
complicis; aut aliquid occulti, ad quod interrogandum nec ipse ius habeat:
neque expedit ipsi manifestari: ne alienus defecetus ipsi aperiatur; aut ipsi
imaginationi suæ laxans habenas, ex ijs qua pœnitens inlinuat, alia inquirere
velit, incidendo in iudicia temeraria; aut suspicione nihil ad remi-
ciones, qua omnia sunt vitanda, dicendo sibi ipsi illud Apostolim: *non
plus sapere, quam oportet sapere; sed sapere ad sobrietatem: ne mihi ipsi noceat;
& illud n: quid mihi de ijs, qui foris sunt iudicare? nam eos qui foris sunt, Deus
iudicabit. hoc est: cur ego me extendam ad iudicandum de ijs, qua ad me-
um Tribunal non spectant? Non deerit alitus Confessarius, quid iudi-
cet, quod si Confessarius non erit: Deus iudicabit: cuius ego iudicio rem
hac emitto. Quemadmodum enim nemo potest audire Confessionem
pœnitentis, suæ iurisdictioni non subiecti: ita neque inquire potest de
culpis ad ipsius forum non spectantibus. ALIVS conflitus valde fortis
ac perniciosus soler euenire, pusillanimitatis scilicet, & timiditatis ad fa-
ciendum quod oportet, quando necesse est negare, aut differre absolu-
tionem; asperius reprehendendo aliquod vitium; cogendo ad remouen-
dam aliquam peccandi occasionem, aut restitutionem faciendam; & aliæ
similia, ad quæ vt opus est præstanta, necessarie sunt alia vir-
tutes magis propriæ iudicium: de quibus
in proximo capite est a-
gendum**

(.)

CAPVI